

University of Delhi
 Department of Punjabi
 Exam : Certificate Course in Punjabi
 Subject : Punjabi
 Paper : I-Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lippi ate Viakaran

(Admission of 2009& onwards)
 (April- 2019)

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ:100

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਲਿਖਣ ਤਰਤੀਬ ਵੇਲੇ ਗੈਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ। 10
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 10
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ। 10
5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
6. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
7. ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਲਿਖੋ। 20
8. ਸੰਬੰਧਕ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 10

Department of Punjabi
University of Delhi, Delhi-07
Certificate course in Punjabi
(April 2019)

Course No. II—Functional Punjabi and Translation

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 100

नोट: सਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ 'ਹ', 'ਨ' ਤੇ 'ਯ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 20

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਗੇਤਰ ਜਾਂ ਪਿਛੇਤਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ:-
ਸਹਿ, ਬਹੁ, ਪੜ, ਮਨ -ਅਗੇਤਰ ਵਜੋਂ
ਆਰੀ, ਚਾਰੀ, ਮੰਦ, ਖੋਰ -ਪਿਛੇਤਰ ਵਜੋਂ 15

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਲਿਖੋ:-

ਉ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:-

ਸਹੀ, ਸੁਚੇਤ, ਅਕਲ, ਇਕਰਾਰ, ਆਦਮੀ, ਪਾਣੀ, ਧਰਤੀ

ਅ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:-

ਕਲਾ, ਸਹੀ, ਗੁਰੂ, ਅੱਖਾ, ਇਸਤਰੀ, ਕੌੜਾ, ਜੋੜ

ਦ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖੋ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ:-

ਹਾਰ, ਸੰਗ, ਕਾਲ, ਲੜ, ਫੁੱਲ, ਸਤ, ਦੌਰਾ 5+5+5=15

4. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 10

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ:-

ਇਕ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਸਬਰ ਦਾ ਘੁੱਟ ਭਰਨਾ, ਅੱਖੋਂ ਓਹਲੇ ਕਰਨਾ, ਆਪਣਾ ਉਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਤੇਰੀ ਚਪੇੜ, ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ, ਨਵਾਂ ਨੋਂ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣਾ ਸੌ ਦਿਨ, ਕੁੱਛੜ ਕੁੜੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਢੰਡੇਰਾ। 10

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰੋ:-

Swami Vivekananda was once travelling through a forest. Suddenly a few monkeys jumped from a tree and started chasing him. Swamiji, who was a brave man, was shaken and started running as fast as he could. A saint, coming from the opposite direction, saw the monkeys chasing Swamiji. He reprimanded him, "what are you scared of? Turn back and face the monkeys boldly instead of running away." Swamiji followed his advice, turned back and looked angrily at the monkeys. When the monkeys saw that Swamiji was not scared any more, they ran away.

ਜਾਂ

पत्रों की दुनिया भी अजीबो-गरीब है और उसकी उपयोगिता हमेशा से बनी रही है । पत्र जो काम कर सकते हैं, वह संचार का आधुनिकतम साधन नहीं कर सकता है । पत्र जैसा संतोष फ़ोन या एसएमएस का सन्देश कहाँ दे सकता है । पत्र एक नया सिलसिला शुरू करते हैं और राजनीति, साहित्य तथा कला के क्षेत्रों में तमाम विवाद और नयी घटनाओं की जड़ भी पत्र ही होते हैं । दुनिया का तमाम साहित्य पत्रों पर केंद्रित है और मानव सभ्यता के विकास में इन पत्रों ने अनूठी भूमिका निभाई है । पत्रों का भाव सब जगह एक -सा है, भले ही उसका नाम अलग-अलग हो । पत्र को उर्दू में खत, संस्कृत में पत्र, कन्नड़ में कागद, तेलुगु में उत्तरम, जावू और लेख तथा तमिल में कडिद कहा जाता है । पत्र यादों को सहेज कर रखते हैं, इसमें किसी को कोई संदेह नहीं है ।

10

7. हेठलिखे अमृप्र स਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦਸ ਸ਼ਬਦ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ:-
ਮੇਹਨਤ, ਝੂੰਗਾ, ਛੂਖਾ, ਸਤਾ, ਸੁਨਣਾ, ਪਾਨੀ, ਕਵਿ, ਮੰਦਿਰ, ਪਯਾਰ, ਸੋਹਜ, ਜੇਹਾ, ਲੋਬ

10

8. हेठलिखे प्रਸ्तुत शब्दों दे उत्तर लिखें:-

- उ) कोئी ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਲਿਖੋ:-
ਪਟੜੀ, ਗਾਂ, ਡਾਕਟਰ, ਸੇਠ, ਗੁਆਂਢੀ, ਜੀਜਾ, ਕੁੱਤਾ
ਅ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਬਦਲ ਕੇ ਲਿਖੋ:-
ਪਹਾੜੀ, ਛੋਕਰਾ, ਥਾਂ, ਇੰਨਾ, ਗੁੱਡੀ, ਸਰਕਸ, ਬੱਚੀ

5+5=10

**Department of Punjabi
University of Delhi, Delhi-07
Certificate course in Punjabi
(April 2018)**

Course No. I—Punjabi Bhasha Gurmukhi Lippi ate viakarann

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 100

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. (ਉ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
(ਅ) ਉਚਾਰਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਪੰਜ ਨਾਸਕੀ ਅੱਖਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? $15+5=20$
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। **10**
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖੋ। **10**
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ? ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। **10**
5. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਿਖੋ।
ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। **10**
6. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਪੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ:-
ਐ, ਉ, ਤ, ਛ, ਣ **10**
7. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੈਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੜਨਾਂਵ ਲੱਭ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ:-
ਰਵੀ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੋਵੇਂ ਪੱਕੇ ਮਿੱਤਰ ਹਨ। ਉਹ ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਿਹਨਤੀ ਮੁੰਡੇ ਹਨ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਲੂਣ-ਤੇਲ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਰਚਾ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਚੇ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਸਕੇ? ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। **20**
8. ਸੰਬੰਧਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਲਿਖੋ। **10**

Department of Punjabi, University of Delhi, Delhi-07
Name of the Examination: Certificate Course in Punjabi (CCP)
Paper-II (Functional Punjabi and Translation)
April 2018

Time Allowed. 3 Hours

Max. Marks. 100

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। -10

2. ਉ. ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।
 ਅ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੋ-
 ਸਾਧਾਰਣ, ਕਾਰਜ, ਇੰਦ੍ਰ, ਜਾਲਿਮ, ਵੇਹੜਾ, ਕਚਿਹਰੀ, ਪੜਣਾ, ਸੰਭਾਲਣਾ, ਪਯਾਰਾ, ਨਿਰਭਯ,
 $10+10=20$

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ-
 ਉ. ਅਗੇਤਰ: ਅਨੁ, ਅਪ, ਕਮ, ਖੁਸ਼, ਮਹਾਂ
 ਅ. ਪਿਛੇਤਰ: ਦਾਇਕ, ਮਈ, ਜਨਕ, ਗਾਰ, ਨਾਕ $10+10=20$

4. ਉ. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ-
 ਉਸਤਤ, ਅਕਾਸ਼, ਸੌਹਣਾ, ਗੁਰੀਬੀ, ਅਨਾਥ, ਸਹਾਇਤਾ
 ਅ. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ-
 ਉਤਰਨਾ, ਖਰੀਦਣਾ, ਸੁਖਾਂਤ, ਨੇਕੀ, ਹਾਨੀ, ਆਮਦਨ $05+05=10$

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਵਾਕ ਬਣਾਓ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ-
 ਵੇਲ, ਵਾਰ, ਫੁੱਟ, ਦੌਰਾ, ਤਰ, ਚੱਕ 10

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ-
 ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਬੋਲਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲੈਣਾ, ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ, ਹੱਥ ਪੀਲੇ ਕਰਨਾ, ਖੂਨ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਭਰਨਾ, ਕੰਪਾਂ ਦੇ ਵੀ ਕੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਹਿਜ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਏ, ਉਲਟਾ ਚੋਰ ਕੁਤਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਂਟੇ, ਕਾਠ ਦੀ ਹਾਂਡੀ ਇਕੋ ਵਾਰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ, ਜਾਗਦੇ ਦਾ ਲੱਖ ਸੁਤੇ ਦਾ ਕੱਖ 10

7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ-
 ਅਧਿਆਪਕ, ਸੱਪ, ਮਿੱਤਰ, ਗੱਭਰੂ, ਨਾਈ, ਸਪੇਰਾ 05

8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਬਦਲੋ-
 ਬਾਂਹ, ਕਵਿਤਾ, ਕੁਰਸੀ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਮੋਰ, ਸਿਰ 05

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਿਊਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ-

The University of Delhi, informally known as Delhi University is a public central university, located in New Delhi, India. As a university, its main functions are divided between the academic departments of the university and affiliated colleges. Consisting of three colleges, two faculties, and 750 students at its founding, the University of Delhi has since become India's largest institution of higher learning and among the largest in the world. The university currently consists of 16 faculties and 86 departments distributed across its North and South campuses. It has 77 affiliated colleges and 5 other institutes with an enrollment of over 1,32,000 regular students and 2,61,000 non-formal students. The Vice-President of India serves as the University's chancellor.

Or

ਕਿਸੀ ਕੇ ਭੀ ਜੀਵਨ ਮੌਂ ਸਾਂਗੀਤ ਬਹੂਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਔਰ ਸ਼ਕਿਤਸ਼ਾਲੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਗੀਤ ਕੋ ਸੁਣਨਾ ਔਰ ਗਾਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਵੋ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨ ਮੌਂ ਸਾਂਗੀਤ ਕੇ ਮਹੱਤਵ ਕੋ ਭੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਏਕ ਵਧਕਿਤ ਜੋ ਸਾਂਗੀਤ ਸੁਣਨਾ ਔਰ ਗਾਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਵੋ ਜੀਵਨ ਮੌਂ ਕਿਸੀ ਭੀ ਸਮਸ਼ਾ ਸੇ ਕਭੀ ਭੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ। ਯਹ ਤਨਾਵ ਮੁਕਤ ਹੋਨੇ ਔਰ ਮਸ਼ਿਤਿ਷ਕ ਕੋ ਆਰਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਮੌਂ ਮਦਦ ਕਰਨੇ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਜੀਵਨ ਮੌਂ ਕੁਛ ਬੇਹਤਰ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਬਹੂਤ ਸੇ ਲੋਗ ਵਿਭਿੰਨ ਉਤਸਵਾਂ ਔਰ ਕਾਰ੍ਯਕਰਮਾਂ ਪਰ ਸਾਂਗੀਤ ਸੁਣਨਾ ਔਰ ਗਾਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਕੁਛ ਲੋਗ ਹਰੇਕ ਸਮਾਂ ਸਾਂਗੀਤ ਸੁਣਨਾ ਹੈਂ ਜੋਸੇ: ਑ਫਿਸ ਮੌਂ, ਘਰ ਮੌਂ, ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਮੌਂ ਆਦਿ। ਯਹ ਜੀਵਨ ਕੀ ਸਭੀ ਸਮਸ਼ਾਓਂ ਸੇ ਦੂਰ ਰਖਨੇ ਮੌਂ ਮਦਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਮਸ਼ਾਓਂ ਕੇ ਸਮਾਧਾਨ ਭੀ ਦੇਤਾ ਹੈ।

10

University of Delhi
Department of Punjabi

Exam : Certificate Course in Punjabi

Subject : Punjabi

Paper : I-Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lippi ate Viakaran

(Admission of 2009& onwards)
(April- 2017)

Time Allowed:3 hours

Maximum Marks:100

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੀ ਲਿਖਣ ਤਰਤੀਬ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ। 10
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ। 10
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। 10
5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
6. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
7. ਪੜਨਾਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਲਿਖੋ। 20
8. ਯੋਜਕ ਸ਼ਬਦ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 10

University of Delhi
Department of Punjabi,
Name of the Examination: Certificate Course in Punjabi (CCP)
Paper-II (Functional Punjabi and Translation)
April 2017

Time Allowed. 3 Hours	Max. Marks. 100
1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਉਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।	-10
2. ਉ. ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ। ਅ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੋ- ਸ਼ੈਹਰ, ਦਪੈਹਰ, ਜਹਾਜ਼, ਪਾਨੀ, ਕੋਲੀ, ਦਰਯਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀਯ, ਖੁਬਸੁਰਤ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਮੇਹਨਤ	10+10=20
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ- ਉ. ਅਗੇਤਰ: ਉਪ, ਦੂਰ, ਦੂਰ, ਗੈਰ, ਨਿਰ ਅ. ਪਿਛੇਤਰ: ਦਾਨੀ, ਹਾਰ, ਵੰਤ, ਮੰਦ, ਹੀਣ	10+10=20
4. ਉ. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ- ਜ਼ਮੀਨ, ਔਰਤ, ਇਨਸਾਨ, ਆਮਨ, ਅਕਾਸ਼, ਕਾਇਰ, ਸਹਾਇਤਾ ਅ. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ- ਕਾਲਾ, ਵਰ, ਮਿੱਠਾ, ਉਸਤਤ, ਚੰਗਾ, ਬਹਾਦਰ, ਨਫ਼ਾ	05+05=10
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਵਾਕ ਬਣਾਓ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ- ਗੋਲ, ਧਾਰ, ਪੱਕਾ, ਕੱਚਾ, ਉਤਰ, ਘੜੀ, ਸੂਆ	10
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ- ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ ਮੈਂ ਲੜੇ ਦੀ ਤਾਈ, ਕੁੱਛੜ ਕੁੜੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਢੰਡੇਗਾ, ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ‘ਚ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ, ਇਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬੀਮਾਰ, ਨਵਾਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣਾ ਸੌ ਦਿਨ, ਤੇਲ ਦੇਖੋ ਤੇਲ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇਖੋ, ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਤਿਹੀ ਚਪੇੜ, ਜ਼ਖਮਾਂ ‘ਤੇ ਲੂਣ ਛਿੜਕਣਾ, ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਭਰਨਾ, ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਣਾ	10
7. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ- ਕੈਣ, ਨਣਦ, ਸ਼ੇਰ, ਗੱਭਰੂ, ਪੰਡਤ, ਪੰਜਾਬਣ, ਮੋਰ	05
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਬਦਲੋ- ਕਿਤਾਬ, ਹਵਾ, ਹਾਥੀ, ਦਰਿਆ, ਦਰਵਾਈ, ਇਮਾਰਤ, ਕਮਰਾ	05

Department of Punjabi
 University of Delhi
 Exam : Certificate Course in Punjabi
 Subject : Punjabi
 Paper : I-Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lippi ate Viakaran

(Admission of 2009 & onwards)
 (April- 2016)

Maximum Marks:100

Time Allowed:3 hours

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

- ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਲਿਖਣ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਰਣ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? 20
- ਲਿਪੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ। 10
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ-ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ। 10
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 10
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
- ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ-ਸ੍ਰੋਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਲਿਖੋ। 20
- ਸੰਬੰਧਕ ਸ਼ਬਦ-ਸ੍ਰੋਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ। 10

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 20
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇਤਰ ਜਾਂ ਪਿਛੇਤਰ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ:-

ਹਮ, ਨਿਰ, ਬੇ, ਪਰ -ਅਗੇਤਰ ਵਜੋਂ

ਤਾ, ਜਨਕ, ਲੁ, ਸਾਜ਼ -ਪਿਛੇਤਰ ਵਜੋਂ

15

3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:-

ਅੰਬਿਰ, ਪਿਆਰ, ਯੁੱਧ, ਸੁੰਦਰ, ਅਮਨ, ਹਵਾ, ਪਿਤਾ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:-

ਸਾਫ਼, ਅਸਲੀ, ਕੌੜਾ, ਗਿੱਲਾ, ਬਹਾਦਰ, ਵਧੀਆ, ਦੋਸਤ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖੋ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ:-

ਹਾਰ, ਸਰ, ਧਾਰ, ਪੱਕਾ, ਛੁੱਲ, ਆਕੜ, ਤਾਰ

5+5+5=15

4. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 10

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ:-

ਇਕ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਾ, ਹੱਥ ਗਰਮ ਕਰਨਾ, ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਭਰਨਾ, ਔਲੇ ਦਾ ਖਾਧਾ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਿਹਾ ਪਿਛੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਲਲੀ ਵਿਚ ਮੁੰਹ ਕਾਲਾ, ਤੇਲ ਦੇਖੋ ਤੇਲ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇਖੋ, ਨਵਾਂ ਨੋ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣਾ ਸੌ ਦਿਨ।

10

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਨਿਊਅਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰੋ:-

Almost sixty percent of Indian population is directly or indirectly depends upon agriculture thus, making India an agrarian country. But agriculture in India is more or less, like a gamble as it is exclusively depends upon monsoon. Failure of these Monsoon leads to poor crop production further leading to series of suicide among farmers. Issue of farmer suicide was highlighted in 1990 only and it was from Maharashtra. Then, suddenly newspapers were flooded with cases of farmer's suicide from Punjab, Haryana, Madhya Pradesh, Karnataka and Andhra Pradesh.

ਜਾਂ

ਸਮਝ, ਸਫਲਤਾ ਕੀ ਕੁੱਝੀ ਹੈ। ਸਮਝ ਕਾ ਚੜਕ ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਸੇ ਚਲ ਰਹਾ ਹੈ ਧਾ ਧੂ ਕਹੋਂ ਕਿ ਭਾਗ ਰਹਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਕਹੀਂ ਨ ਕਹੀਂ, ਕਿਸੀ ਨ ਕਿਸੀ ਸੇ ਧੇ ਸੁਨਨੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਂ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ। ਵਾਸਤਵ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਾਤ ਗਤਿਮਾਨ ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਥ ਕਦਮ ਸੇ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕਰ ਚਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਤੇ ਔਰ ਪਿਛਲੇ ਜਾਤੇ ਹਨ। ਸਮਝ ਜੈਂਸੀ ਮੂਲਧਾਰ ਸੰਪਦਾ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੋਤੇ ਹੋਏ ਭੀ ਹਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਕੀ ਕਮੀ ਕਾ ਰੋਨਾ ਰੋਤੇ ਰਹਤੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਮ ਇਸ ਅਮੂਲਧਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਖਰ੍ਚ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋਏ। ਵਿਕਾਸ ਕੀ ਰਾਹ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕੀ ਬਰਵਾਦੀ ਹੀ ਸਥਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਏਕ ਵਾਰ ਹੋਂਥ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਹੁਆ ਸਮਝ ਕਿਸੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਹੈ। ਹਮਾਰਾ ਬਹੁਮੂਲਧਾਰ ਵਰਤਮਾਨ ਕ੍ਰਮਸ਼ਾਸ਼ਨ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਂਦਾ ਹੈ।

है जो कभी वापस नहीं आता। सत्य कहावत है कि बीता हुआ समय और बोले हए शब्द कभी वापस नहीं आ सकते।

10

7. हेठलिए असुंप्य स्थबदां दी परिचाण करके कोई दस स्थबद सुंप्य करके लिखें:-
वरजिस, सैहर, कोली, वैहटी, मोहँला, बैहड, सेहरा, मैहमान, समाजिक, बसड़, नलैक, ईसा 10
8. हेठलिखिआं विचों कोई पंज स्थबदां दे लिंग बदल के लिखें:-
संत, घोनी, देवी, पंडत, मिंडर, भरा, ढुँढ़ 10
हेठलिखिआं विचों कोई पंज स्थबदां दे वचन बदल के लिखें:-
अੱਖ, टोटा, गां, किहड़ी, कली, इमारत, हवा

Department of Punjabi
University of Delhi

Course : Certificate Course in Punjabi

Subject : Punjabi

Paper-I : Punjabi Bhasha,Gurmukhi lippi ate Viakarann-I
(Admission of 2009& onwards)

(April- 2015)

Time Allowed:3 hours

Maximum Marks:100

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, 20 ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 10
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 10
5. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 10
6. ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰ ਜਾਂ ਵਿਅੰਜਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 20
8. ਯੋਜਕ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਕ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 10

Department of Punjabi

University of Delhi

Name of Examination : Certificate course in Punjabi (April 2015)

Subject : Punjabi

Paper : II - Functional Punjabi and Translation

Time Allowed: 3 Hours

Maximum Marks: 100

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. (ਉ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੋ:-

ਹਿਰਣ, ਕਠਿਨ, ਮੁੜਣਾ, ਮੇਹਨਤ, ਦੁਸੈਹਰਾ, ਬੌਹਤ, ਸੁਣਣਾ, ਜਾਲਿਮ, ਰਾਸਤਾ, ਯਤਨ

10+10=20

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਗੇਤਰ ਜਾਂ ਪਿਛੇਤਰ ਲਗਾ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ:

ਪਰ, ਅਨੁ, ਹਾਰ, ਪਣ, ਦਾਨ

15

3. (ਉ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:

ਭੁਸਥੂ, ਬਹਾਦਰ, ਆਦਰ, ਤਾਕਤ, ਵੈਰੀ, ਮੱਦਦ, ਦੋਸਤੀ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਅਰਥ ਵਾਕਾਂ

ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਲਿਖੋ:

ਧਾਰ, ਲੜ, ਫੁੱਟ, ਦੌਰਾ, ਵਾਰ, ਅੱਕ, ਉਲਟੀ

(ਇ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ:

ਹਨੇਰਾ, ਆਮ, ਗਿੱਲਾ, ਮੂਰਖ, ਸ਼ਹਿਰੀ, ਕੌੜਾ, ਨਿਡਰ

5+5+5=15

4. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।

10

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਅਖਾਣ ਜਾਂ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ :

ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨਾ, ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ, ਗਿਰਗਿਟ ਵਾਂਗ ਰੰਗ ਬਦਲਣਾ, ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਚੁੱਤੀ ਮਾਰਨੀ, ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਵੇ, ਚਾਚੇ ਦੀ ਧੀ ਚੱਲੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਰਹਾਂ ਦਿਕੱਲੀ, ਸਹਿਜ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਏ

10

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਿਊਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ:

At the departure of the earth from the sun, earth was also a round ball of burning lava. Gradually, it cooled and reached the stage, it is now. You may ask how much of time the earth could have taken to be like this. Scientists measure this time in different ways. One of the way is when the age of the earth is measured with the help of Uranium. Uranium is an expensive metal, which always shines. If we keep it in a dark room, the rays out of Uranium would shine in the darkness. The rays of Uranium can pass through any metal. Even if we put it in an iron box, it shall pass through the iron sheet. Its lightness illuminates the darkness. Uranium is costlier than gold.

ੴ

॥

साहित्य में काव्य, उपन्यास, कहानी, नाटक आदि की भाँति एक आधुनिक विधा इकाँकी भी है। आज के साहित्य में इकाँकी एक विशेष लोकप्रिय विधा बन गई है। आज का मानव-जीवन व्यस्तता, अव्वांति, कार्यबाहुल्य का जीवन हो गया है। अपने कार्य के अलावा आज मनुष्य के पास इतना समय नहीं है कि वह बड़े-बड़े काव्य, उपन्यास, नाटक आदि पढ़े। परहृत् इस भाग दौड़ के युग में भी किनभर की थकान भिटाने के लिए आदमी मनौरंजन की सामग्री ढूँढ़ता है।

10

7. હેઠ લિખે અસ્તુપ સ઼બરાં નું સ્તુપ કરકે લિખો:

ਐਖਾ, ਬੋਹਟੀ, ਨਲੈਕ, ਤੈਹਖਾਨਾ, ਸੇਹਤ, ਨੌਹ, ਛੱਡਨਾ, ਮਰਣਾ, ਵਿਦਿਆਲਯ, ਪਰਾਪਤ

10

8. (ੴ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਲਿਖੋ:

ਬਾਂਦਰ, ਜਾਦੂਗਰ, ਭੁਆ, ਪੱਗ, ਪਤੀਲੀ

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਬਦਲ ਕੇ ਲਿਖੋ:

ਮੱਝ, ਗੱਡਾ, ਛਾਂ, ਮੁਸ਼ਬੂ, ਕਵਿਤਾ

$$5+5=10$$